

СТАНОВИЩЕ

от проф. д.изк.н. Камелия Николова

НАТФИЗ “Кръстьо Сарафов”; Институт за изследване на изкуствата, БАН

за представените научни трудове

за участие в конкурса за заемане на академичната длъжност ДОЦЕНТ,

в професионално направление 8.2. Изобразително изкуство,

специалност „История на костюма и сценография”,

обявен от АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев” в ДВ от 26.07.2019 г.

с единствен кандидат

ас. д-р ДИМИТЪР ЛЮБЕНОВ ВОДЕНИЧАРОВ

За участие в конкурса Димитър Воденичаров е представил две научни статии – „Адолф Апия, първи представления на модерния театър” (публикувана в сп. „Номо Ludens”, бр. 22/2019) и „Три сценографски решения за „лек“ театрален жанр” (публикувана в Сборник с доклади „Пролетни научни четения 2019” на АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев”, под печат), както и два свои сценографски проекта за театрални представления – за сценографията и костюмите в спектакъла „Съблечи се!” по пиесата „Какво видя икономът“ от Джо Ортън в Драматичен театър, Пловдив (сезон 2014/2015, режисьор Красимир Ранков) и за сценографията в мюзикъла „Смотанякът” на Петър Радевски и Лео Капон по детска приказка на Ива Пержикова, също в Драматичен театър, Пловдив (сезон 1995/1996, режисьор Лео Капон).

Представените от кандидата научни статии и художествено-творческа дейност отговарят на минималните национални изисквания за присъждане на академичното звание *доцент*.

За основен обект на това становище взимам изброените по-горе материали, както и имам предвид някои от другите творчески изяви на Димитър Воденичаров – сценографски решения на театрални постановки и участие с негови творби в художествени изложби.

В статията си „Адолф Апия, първи представления на модерния театър” Димитър Воденичаров си поставя за цел да припомни, осмисли и анализира възгледите на Адолф Апия – един от пионерите на модерната сценография, за изграждането на пространството и осветлението в спектакъла. Тръгвайки от основната теоретична работа на Апия „Музиката и постановката” (1897) авторът се опитва да проследи реализацията на неговата ключова идея, че театралното представление трябва да

въздейства като музиката. Според Апия еквивалент на музиката на сцената е светлината и подобно въздействие би било постигнато ако тя, заедно с пластическите форми, бъде изградена така че да създаде синтетична цялостна атмосфера и ритъм, които да въздействат върху „душата на зрителя” непрекъснато и тотално. Проследявайки известните му сценографски решения в няколко постановки на Вагнерови опери Димитър Воденичаров се опитва да реконструира принципа на Апия за изграждане на условно сценично пространство чрез въздействащи комбинации на хоризонтални и вертикални плоскости, стълби и различни нива на подиума и тяхното обединяване в нова художествена реалност с помощта на сценичното осветление. Като действащ сценограф и преподавател по сценография той търси в тези реконструкции и тяхното осмисляне както стратегии, които да използва и развива в своята практика, така и, преди всичко, подходящи примери за работа със студентите, което е и *един от важните приноси* на този историко-теоретичен текст.

Другият теоретичен текст, предложен от Димитър Воденичаров – „Три сценографски решения за „лек” театрален жанр” представя и коментира негови проекти за сценографията и костюмите на три мюзикъла, реализирани в Пловдивския драматичен театър в тандем с режисьора Лео Капон в периода 1995-2001. Това са „Смотанякът“ на Петър Радевски и Лео Капон, „Бог е невинен“ с музика на Петър Радевски и текст на Мартин Карбовски и „Магьосникът от Оз“ по „Добрият вълшебник от Оз“ на Лиман Франк Баум. В любопитната саморефлексия на автора върху собствената му работа бих искала да открия като *приносно качество* опитът му да проследи и осмисли трайния си интерес към динамичното условно пространство, неотделима част от което е изобретателното използване на сценичното осветление, заявен и с проучванията му на историята на сценографията и специално на модерните идеи на Адолф Апия.

Представените от Димитър Воденичаров два реализирани сценографски проекта в комедийния спектакъл „Съблечи се!“ с режисьор Красимир Ранков и в мюзикъла „Смотанякът” на режисьора Лео Капон убедително допълват заявеното в теоретичните му текстове пристрастие към ярките и неочаквани пространствени решения от стълби, подвижни елементи и отразяващи светлината материали, осигуряващи бързи и въздействащи промени и трансформации на средата на действието в мюзикъла. Доколкото този жанр като цяло и, в частност, неговото пространствено оформление и осмисляне от гледна точка на сценографията почти липсват както в театралната практика у нас, така и в театралната наука, то опитите на

Димитър Воденичаров да работи в тази посока и да анализира търсенията си и постигнатите резултати са *още един значим принос* на коментираните спектакли.

Нямам бележки и препоръки към предложените материали за участие в конкурса. Не познавам лично Димитър Воденичаров, но запознаването ми с теоретичните му текстове и с анализите на сценографските решения на избраните спектакли, както и впечатленията ми от други негови сценографски проекти и художествени произведения ме убеждават в качествата му на интересен и провокативен художник и на добър преподавател с голям педагогически потенциал.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ: Представените материали по конкурса доказват, че Димитър Воденичаров отговаря на изискванията за заемане на академичната длъжност *доцент* в Академията за музикално, танцово и изобразително изкуство „Проф. Асен Диамандиев”, специалност „История на костюма и сценография”. Като член на научното жури ще гласувам положително за неговия избор.

Гласувам ДА.

София, 15.11.2019 г.

Рецензент: проф. д.изк.н. Камелия Николова